

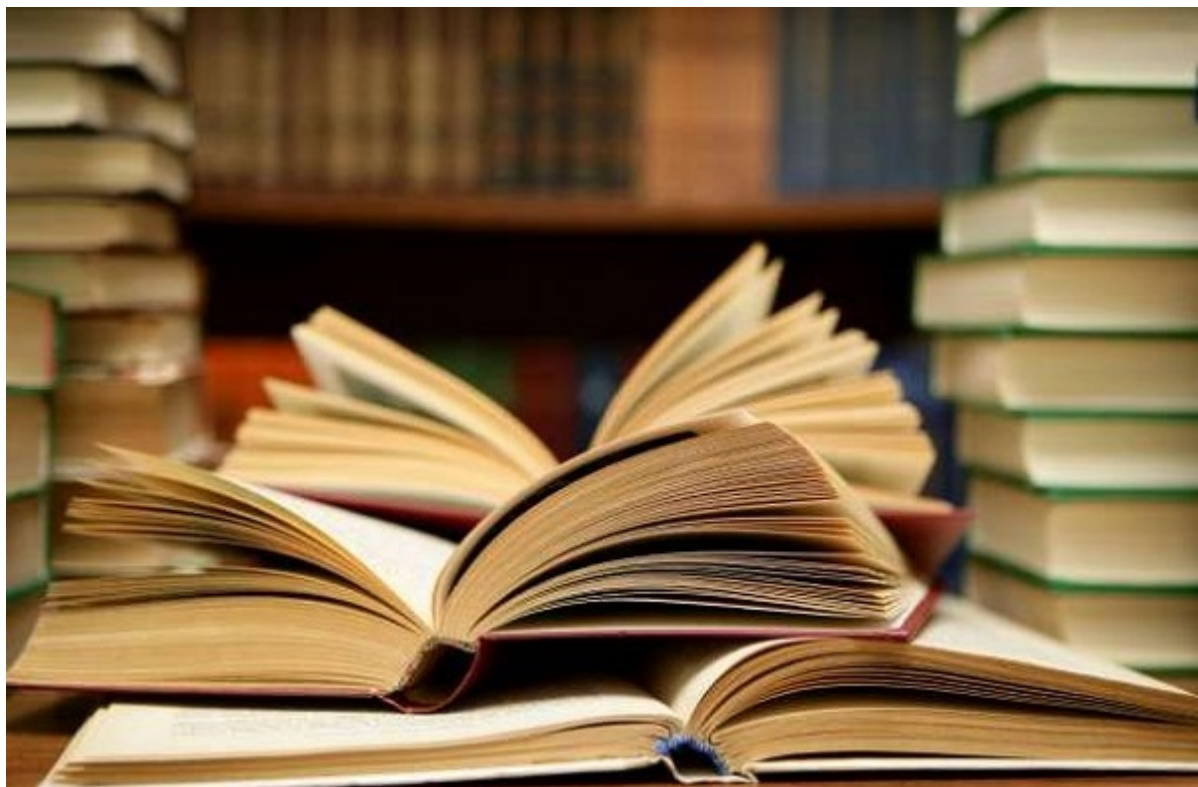
Γιατί δεν διαβάζουμε;

Πολιτισμός / Λογοτεχνία - Φιλολογία

Πρωτοπρεσβύτερος Θεμιστοκλής Μουρτζανός, Δρ. Θεολογίας

Φταίει ο θρίαμβος των Μέσων Κοινωνικής Δικτύωσης, της εικόνας που μονοπωλεί το ενδιαφέρον μας για το γεγονός ότι δεν διαβάζουμε στους καιρούς μας οι πολλοί; Εφημερίδες, επιφυλλίδες, βιβλία, άρθρα ακόμη και στο Διαδίκτυο, πηγαίνουν κυριολεκτικώς «άκλαυτα» για την μεγάλη πλειονοψηφία των ανθρώπων. Διαμαρτυρόμαστε διότι τα παιδιά και οι νέοι δεν είναι σε θέση να κατανοήσουν στοιχειωδώς κείμενα, επιχειρήματα, νοήματα. Στην πραγματικότητά όμως ούτε οι μεγαλύτεροι ασχολούνται με το θέμα της ανάγνωσης. Ας αναρωτηθούμε πόσοι από εμάς διαβάζουμε 10 βιβλία συνολικά τον χρόνο. Ας αναρωτηθούμε πόσοι από εμάς μπορούμε να συζητήσουμε για κάτι που διαβάσαμε, για κάτι που μας άρεσε σε μια ταινία ή σε ένα τραγούδι ή σε μια θεατρική ή άλλη καλλιτεχνική παράσταση, πόσοι από εμάς είμαστε σε θέση να εκφράσουμε συναισθήματα και να τεκμηριώσουμε όχι με κραυγές ή με ένα στοιχειώδες «γιατί έτσι μου αρέσει ή δεν μου αρέσει» ένα γεγονός, μία δημιουργία, κάτι που έχει νόημα.

Ακόμη και σε ζητήματα που έχουν να κάνουν με τον Θεό και την πίστη, πόσοι από εμάς στ' αλήθεια έχουμε τη διάθεση να έχουμε ολοκληρωμένη άποψη, να δεχτούμε ή να απορρίψουμε πράξεις και ιδέες με τεκμήρια; Αντιθέτως, θριαμβεύει η δίκη προθέσεων του άλλου, θριαμβεύει ένας λεκτικός χουλιγκανισμός, σαν να ζητάμε να αυτοδικαιωθούμε για την όποια άποψη έχουμε και όχι να την θέσουμε σε κρίση και διάλογο. Και είναι γεγονός ότι τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης, όπως και τα σχόλια στις αναρτήσεις των ιστοσελίδων οδηγούν προς την κατεύθυνση αυτή. Ο καθένας πιστεύει ότι έχει δικαίωμα να πει αυτό που θέλει (αποθέωση του δικαιωματοπισμού, τον οποίο οι απορρίπτοντες την εποχή μας και τον πολιτισμό μας κατά τα άλλα καθυβρίζουν), ενώ δεν αισθάνεται την υποχρέωση, ηθική και συνειδησιακή, να τεκμηριώσει τα όσα προφανώς και δικαιούται να πιστεύει. Δεν αισθάνεται την ανάγκη να σεβαστεί τον άλλο. Αντίθετα, στην ορμή της αυτοδικαίωσης, δεν διστάζει να υιοθετήσει την γραμμή της «ανθρωποφαγίας», για να απολαύσει την τέρψη και τις επευφημίες του κάθε στρατού που αισθάνεται ότι τον δικαιώνει.

Όλα αυτά, και άλλα, είναι συνέπειες της απουσίας μελέτης. Της απουσίας γνώσης. Ενός αισθήματος παντογνωσίας, στην πραγματικότητα ούτε καν δοκησιοφίας. Βαριόμαστε να αναζητήσουμε την αλήθεια, τον προβληματισμό, την κοινωνία με τον συνάνθρωπο που πηγάζει από το ακροάσθαι. Μένουμε ευχαριστημένοι με τα συμπεράσματά μας. Δεν βλέπουμε πιο πέρα από την μύτη μας. Και όταν το μέλλον έρθει σκληρό, όταν η παρακμή θριαμβεύσει, τότε είμαστε και πάλι έτοιμοι να

καταραστούμε, να απορρίψουμε, να διαμαρτυρηθούμε για τους πάντες πλην του εαυτού μας.

Το παρήγορο είναι ότι στους καιρούς μας οι βιβλιοθήκες, οι εκδόσεις, οι εκδηλώσεις είναι δίπλα μας, στα πόδια μας, στο σπίτι μας, στην οθόνη μας. Προτιμήσαμε, ωστόσο, να λιγοστέψουμε τον ελεύθερο χρόνο μας. Τον παραδίδουμε στην οθόνη. Μαζί του παραδίδουμε και την σκέψη. Την εμπιστοσύνη σε ανθρώπους που μπορούν να μας βοηθήσουν να αναζητήσουμε. Γι' αυτό και το κρίμα είναι μεγαλύτερο. Διότι κατέχουμε, αλλά δεν έχουμε.

Ίσως έχει έρθει ο καιρός της περισσότερης σιωπής. Όχι για να προχωρήσουμε με ένα ζευγάρι ακουστικά στ' αυτιά, αλλά για να ανοίξουμε και πάλι σελίδες, έντυπες ή ηλεκτρονικές αδιάφορο. Και πριν πούμε, να αναζητήσουμε, να ρωτήσουμε, να μοιραστούμε. Μια σχολική τάξη και μια ενοριακή κοινότητα θα παραμείνουν οι ελπίδες μας. Μαζί με πρόσωπα που επιμένουν. Μαζί τους κι εμείς.

themistoklismourtzanos.blogspot.com

PERMANENTLY_REMOVED